Årsplan Blåbærgrenda

BARNEHAGE

2026-2027

Innholdsfortegnelse

Side 3: Velkommen til Blåbærgrenda barnehage

Side 4: Visjon og verdigrunnlag

Inkluderende praksis

Side 5: Barn og barndom

Tid og omsorg

Vennskap og fellesskap

Side 6: Mangfold og gjensidig respekt

Barns medvirkning

Side 7: Danning

Livsmestring og helse

Side 8: Psykososialt barnehagemiljø

Smittevern og beredskap

Side 9: Relasjoner, grenser og barns rettigheter

Læring

Side 10: Kommunikasjon og språk

Barnehagens digitale praksis

Side 11: Grunnleggende ferdigheter

Side 14: Progresjonsplan rammeplanens oppgaver

Side 18: Mat og måltider

Side 19: Skogen er barnehagens største lekeplass

Side 20: Miljøvern og bærekraft

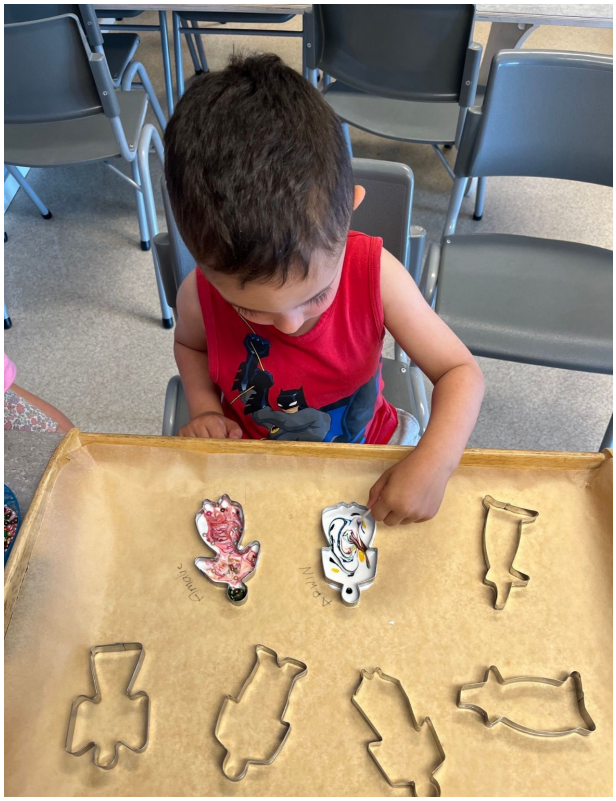
Side 21: Samarbeid

Side 22: Overganger

Side 23: Evaluering og dokumentasjon

Side 24: Litt om våre fester og markeringer

Side 25: Datoer verdt å merke seg

Velkommen til Blåbærgrenda barnehage!

Det er med stor glede vi ønsker alle velkommen til nytt barnehageår her i Blåbærgrenda barnehage.

Blåbærgrenda er organisert etter samvirkeprinsippet. Det betyr at barnehagen eies av medlemmene i samvirket, og man defineres som medlem den tiden man disponerer plass i barnehagen. Av alle medlemmene i samvirket velges det hvert år et styre som er barnehagens øverste myndighet. I tillegg har barnehagens et samarbeidsutvalg som bl.a. har til oppgave å være et bindeledd mellom foreldrene, barnehagen og styret.

I barnehageåret 2026/2027 er det totalt 74 flotte barn og 19 ansatte (18,8 årsverk) ute på avdelingene i barnehagen. I personalgruppa er det totalt 7 pedagoger, 8 fagarbeidere, 1 lærling og 3 pedagogiske medarbeidere. Vi har også 1 person inne som kombinert kjøkkenassistent/barnehagesekretær, og barnehageleder i 100% administrativ stilling.

Årsplanen beskriver barnehagens pedagogiske arbeid, verdigrunnlag og mål for barnehageåret. Barnehagens planverk er bygget på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Planen er et arbeidsverktøy for de ansatte, men skal også informere foreldre og andre samarbeidspartnere om hvordan vi arbeider for å fremme barnas trivsel, utvikling, læring og danning. Med utgangspunkt i årsplanen lager hver gruppe mer detaljerte månedsplaner, som skal bidra til godt samarbeid mellom barnehagen og hjemmet. Alle foreldre inviteres til å gi innspill om barnehagens innhold, dette kan entes formidles direkte til barnehagen eller via barnehagens samarbeidsutvalg.

Nok en gang, velkommen til oss! Vi gleder oss til å ta fatt på et helt nytt barnehageår i Blåbærgrenda barnehage.

For personalet,
Linda Y. Rosenborg
daglig leder

Mail: linda@blabergrenda.no
Tlf: 930 85 272

For SU,
Karoline Ekse Jensen
leder arbeidsutvalget

Mail: karolineejenssen@gmail.com
Tlf.: 953 05 767

Lek og læring – to sider av samme sak

Visjon og verdigrunnlag

Visjon

Lek og læring – to sider av samme sak

Verdigrunnlag

Vi ønsker å bygge vår praksis med fokus på at alle mennesker er unike, har egne tanker og følelser, og at hver og en skal møtes med respekt og anerkjennelse. Med utgangspunkt i barnas interesser, kunnskaper og ferdigheter ønsker vi å gi mulighet for deltaking, utvikling, erfarings- og meningsskaping. Slik blir barnet selv en sosial aktør, som aktivt medvirker og konstruerer sin barndom – barndommen har egenverdi.

Omsorg, lek, læring og danning skjer i alle barnehagens hverdagsaktiviteter. Lek og læring går hånd i hånd, og vi er opptatt å gi gode rom for lek i hverdagen.

Til hvert av rammeplanens syv fagområder er det formulert mål og progresjonsplan for barnas opplevelser og læring. Arbeidsmåtene i barnehagen er temabasert og tverrfaglig – fagområdene opptrer ikke hver for seg, de flettes i hverandre gjennom temaer og opplegg i barnehagen.

Barnehagens fokus er å skape meningsfulle hverdager med lek, læring, utvikling og danning i gode her-og-nå-situasjoner. På denne måten oppnår vi sosialt kompetente, trygge, nysgjerrige og vitebegjærlige barn som er i stand til å ta egne avgjørelser og ta imot læring.

Personalet skal bidra til å starte, verne og videreutvikle barnas lek. Personalet er barnehagens viktigste ressurs, og gjennom aktiv tilstedeværelse inne og ute skal alle jobbe i samme retning. Slik skaper vi kvalitet!

Inkluderende praksis

Både voksne og barn å være en del av et fellesskap, og fellesskapet danner en viktig ramme for læring og utvikling. Vi definerer derfor inkluderende praksis med at alle skal høre til, og være en del av læringsfellesskapet i barnehagen. Alle skal oppleve at de har en naturlig plass i fellesskapet, føle seg trygge og betydningsfulle.

Rammeplanen sier at barnehagen skal bidra til at alle skal føle seg sett og anerkjent for den de er, og at den enkeltes plass i fellesskapet skal synliggjøres. Vi skal vektlegge mangfold, og bruke det som en ressurs i det pedagogiske arbeidet. Slik kan vi støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Barn og barndom

Rammeplanen sier at barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi.

I Blåbærgrenda barnehage skal barna møtes som enkeltindivider, og vi skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Vi vet at barns liv påvirkes av omgivelsene og sine egne liv. Derfor skal vi gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiv og erfaringer.

I praksis vil dette si at vi skal møte barna med empati, og gi dem muligheten til å utvikle sin egen empati. Vi skal bidra til at de får en god barndom gjennom trivsel, vennskap og lek.

Tid og omsorg

Rammeplanen sier at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for å utvikle empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal hjelpe barna til å utvikle tillit til seg selv og til andre.

I Blåbærgrenda barnehage skal barna oppleve trygge rammer. Vi skal jobbe mot å se barnet innenfra og de voksne utenfra.

I praksis vil det si at vi skal se hvert enkeltbarn og møte dets behov, gjennom en kropp som er vendt riktig vei og et blikk som ser alle.

Vennskap og fellesskap

Rammeplanen sier at i barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

I Blåbærgrenda barnehage skal vi støtte barna i utvikling av sosial kompetanse. Vi skal ha et mål om at barna opplever at de er en del av et fellesskap som igjen bidrar til en positiv selvfølelse. Gjennom fokus på felles opplevelser skal vi gi barna mulighet til å danne nye vennskap og oppleve trygghet.

I praksis vil dette si at vi skal støtte barnas initiativ til samspill. Vi skal bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner. På denne måten kan vi forebygge uheldige samspillsmønstre. Vårt fokus er å være tilstedeværende voksne, støtte barna i deres utvikling og se hvert enkelt barn og deres behov.

Mangfold og gjensidig respekt

Rammeplanen sier: «*Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet».*

Vi vil derfor jobbe for bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra hver enkeltes forutsetninger. Vi skal sørge for varierte impulser, synliggjøre ulike kulturer, og vise at det finnes mangfold i familieformer. For å synliggjøre dette vil vi markere utvalgte merkedager i løpet av året.

Barns medvirkning

Lov om barnehager slår fast at barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnet skal gis mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modning (Barnehageloven, § 3).

Vi ønsker at barna skal oppleve at de har betydning for seg selv og andre, at de blir sett og hørt av likesinnede og av de voksne. Barna skal få være med på å påvirke sin egen hverdag. Dette sikrer vi blant annet ved å ta tak i emner og temaer barna er opptatt av. Personalet i barnehagen vektlegger observasjoner av barna, samtaler med dem og lytter til innspill, ønsker og behov fra barna. Barnas følelser, meninger og ønsker skal møtes med anerkjennelse.

«Barndommen har en egen verdi, den kommer ikke tilbake»

Danning

Rammeplanen sier at barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

I arbeidet med danning skal vi i Blåbærgrenda barnehage veilede og bidra til at barna ser på ulikheter som normalt og noe som er positivt.

Vi skal i samarbeid med hjemmet veilede barna til å bli den beste utgaven av seg selv.

Vi skal bidra til at barna utvikler kunnskap, gode verdier og holdninger sammen. Vi skal anerkjenne barnet og støtte det i at «jeg er meg og det er bra!»

I praksis vil dette si at vi sammen med barna tilrettelegger for felles refleksjoner og støtter de i erfaringer de gjør.

Livsmestring og helse

Rammeplanen sier at barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Vi skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forbygge krenkelser og mobbing.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Gjennom måltider og matlaging skal barnehagen gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

«Å fremme livsmestring handler til dels om å legge til rette for at mennesket får utvikle en sunn fysisk og psykisk helse» (Læringsmiljøsenteret, Universitetet i Stavanger 23.10.2017).

Fra barnas ståsted vil dette i praksis blant annet vise seg ved at de tør å spørre, si i fra og viser følelser. De tør prøve på nytt om de feiler. De takler motgang på en prososial måte og de har evne til å bytte mellom egne og andres behov.

For å fremme livsmestring og helse skal vi jobbe mot at barna utvikler en god selvfølelse. Selvfølelse er å akseptere seg selv som den man er og være bevisst sin egen verdi. Det fører som regel til et stabilt selvbilde som igjen er grunnlaget for å bygge opp selvtilliten.

Vi skal gi trygge rammer og fremme en god praksis. Personalet skal være tilstedeværende og ha en anerkjennende tilnærming til hvert enkelt barn. Vi skal være lydhøre og oppmerksomme for barnas interesser.

Barnehagen skal legge til rette for varierte aktiviteter ute og inne og gi barna gode matopplevelser.

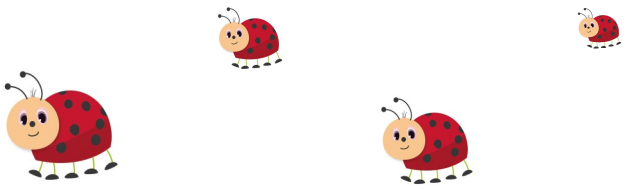
Psykososialt barnehagemiljø

Lov om barnehager slår fast at alle barnehager plikter å sikre barna et godt psykososialt barnehagemiljø. Ingen barn skal mobbe eller bli mobbet i barnehagen. Utestengelse, krenkelser eller mobbing er alvorlig fordi det har store personlige konsekvenser. Barn som utsettes for dette fratas både livsmot og verdighet. Arbeidet med å forebygge dette starter derfor allerede i barnehagen. Barnehagene skal handle raskt, og ta de grep som er nødvendige for at eventuell mobbing opphører. Samarbeid med foreldre står sentralt i det miljøskapende og mobbeforebyggende arbeidet i barnehagene.

Alle barn og unge har rett til et oppvekst- og læringsmiljø uten mobbing. FNs Barnekonvensjon slår fast at barn og unge har rett til utvikling, medvirkning, ikke diskriminering, omsorg, beskyttelse og selvrealisering. Mobbing svekker disse rettighetene.

Barnehagen har utarbeidet egen plan for hvordan vi jobber med psykososialt barnehagemiljø, og denne skal fungere som et verktøy for barnehagen i arbeidet med å forebygge og forhindre krenkende ord og handlinger mot barnehagebarn.

Smittevern og beredskap

De siste årene har lært oss viktigheten av gode rutiner for smittevern i barnehagen, både med tanke på håndhygiene, vask av leker, daglig renhold, desinfisering av kontaktpunkter og en restriktiv linje ved sykdom. Vi ønsker i størst mulig grad å redusere smittetrykk, og håndhever konsekvent følgende regler:
- Ved oppkast/omgangssyke kan ikke barn komme tilbake til barnehagen før etter 48 timer etter siste hendelse -
Etter virussykdom oppfordrer vi til en feberfri dag før tilbakekomst til barnehagen

NB! Vi gir IKKE febernedsettende medisin til barna. Om de trenger det skal de ikke være i barnehagen.

Alle barna må vaske hendene sine før de kommer inn på avdeling i barnehagen.

Barnehagen følger nasjonale regler for smittevern, og eventuelt lokale forskrifter når det foreligger.

Barnehagen har etablerte beredskapsplaner både for endring av smittevernsnivå og for eventuelle utbrudd av Covid-19 eller andre sykdommer.

Relasjoner, grenser og barns rettigheter

Barnehagen benytter Stine Sofies Barnehagepakke som et pedagogisk verktøy i arbeidet med å fremme barns trygghet, livsmestring og psykososiale miljø. Arbeidet er forankret i Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, særlig områdene livsmestring og helse, sosial kompetanse, omsorg, danning og barns medvirkning.

Gjennom alderstilpassede aktiviteter, samtaler og lek får barna erfaringer med å gjenkjenne og uttrykke følelser, sette grenser, vise respekt for andres grenser og utvikle gode relasjoner. Barna skal oppleve at deres tanker og opplevelser blir tatt på alvor, og at de har trygge voksne rundt seg som lytter og støtter.

Stine Sofies Barnehagepakke bidrar til å styrke barnas kunnskap om egne rettigheter og til å utvikle handlingskompetanse knyttet til trygghet, inkludering og respekt. Innholdet integreres i barnehagens pedagogiske arbeid gjennom året og tilpasses barnas alder, modenhet og forutsetninger.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å bidra til at alle barn opplever tilhørighet, mestring og trygghet, og at de utvikler et godt grunnlag for å ta vare på seg selv og andre.

Læring

Rammeplanen sier at barna i barnehagen skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

I Blåbærgrenda barnehage skal vi legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling. I praksis vil dette si at vi ser lærings- og utviklingsmuligheter i daglig samspill og hverdagssituasjoner. Vi skal være oppmerksomme på barnas interesser og nysgjerrighet, og være fleksible og gripe fatt i barnas spontanitet og vitebegjær. Dette oppnår vi ved

- Samhandling i fellesskap
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- Støtte barna i å se egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Kommunikasjon og språk

Rammeplanen sier at gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.

I barnehagen skal barna få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen. Vi skal ha kunnskap om hvilken betydning kommunikasjon og språk har for å skape gode relasjoner, og for at barna skal kunne gi uttrykk for egne ønsker og behov. I praksis vil det si at vi skal jobbe med barn i små grupper. Gjennom hverdagssituasjoner, samlinger, høytlesning, sang, drama og samspill skal vi være bevisste på hor viktig dette er for barnets språkutvikling.

Barnehagens digitale praksis

Rammeplanen fastslår at barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

I Blåbærgrenda barnehage skal bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtte opp om barns læreprosesser og være med på å gi barna et rikt og allsidig læringsmiljø.

I praksis vil det si at vi skal legge til rette for at barna får en begynnende forståelse for hvordan digitale hjelpemidler kan brukes i en læringsprosess.

Grunnleggende ferdigheter

Barnehageloven §1 Formål, 2.ledd, slår fast at barnehagen skal legge alle forhold til rette for at barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i løpet av sin tid i barnehagen. Videre fastsetter rammeplan for barnehagen hva barnehagens innhold og oppgaver bør være. Rammeplanen definerer begreper som danning, barns medvirkning, lek, omsorg og sosial og språklig kompetanse, og presiserer at alt dette er viktige elementer i barns utvikling. I tillegg konkretiserer rammeplanen 7 ulike fagområder som skal sikre at barna får rike, felles opplevelser og kunnskaper på mange områder.

Hvordan barnehagen legger opp arbeidet med rammeplanens innhold må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppas sammensetning og øvrige forutsetninger. Vi ønsker å ha en langsiktig plan med arbeidet vårt, slik at vi hele tiden kan bygge videre på ferdigheter og kunnskaper barna har tilegnet seg tidligere i livet, eller tidligere barnehageår. Vi ser på utviklingen fra barnehagestart til skolestart som en pyramide, hvor hvert nivå bygger på det foregående.

I Blåbærgrenda har vi definert hva vi legger i grunnleggende ferdigheter, hva vi ønsker at barna skal mestre før skolestart. Listen er ikke absolutt, og barn kan mangle mestring i ett eller flere av disse punktene uten av det er noe bekymringsfullt av den grunn. Hovedsakelig ønsker vi å bruke disse punktene som et arbeidsverktøy i arbeidet med å skape gode forutsetninger for en bra start på skoletiden for det enkelte barn.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Ha evne til å lytte, og få med seg det som sies/fortelles
Erfaringer med å snakke mens andre lytter, kunne fortelle en historie
Ha evne til turtaking
Ta imot og forstå beskjeder
Kunne sette ord på meninger og følelser, kunne bruke språket i konfliktløsning
Ha god begrepsforståelse
Være fortrolig med tallsiffer og bokstaver, gjenkjenne eget navn i skrift og egen forbokstav
Gode erfaringer med språklek; rim, regler, språkrytme etc

KROPP, BEVEGELSE OG HELSE:

Beherske blyantgrep/pinsettgrep, kunne bruke saks
God øye-hånd koordinasjon
Påkledning; knapper, glidelås, sko etc
Selvstendighet ved toalettbesøk, renslighet
Kunne konsentrere seg om gitte oppgaver over en viss tid, gjøre seg ferdig med påbegynte oppgaver/ aktiviteter
Ha et sunt forhold til egen kropp og dens funksjoner
Begynnende forståelse for sunn og usunn mat og hva som er bra for helsen
Aldersadekvat grovmotorikk; spenst, balanse, hoppe, hinke, løpe, stupe kråke etc.
Erfaring med å gå på tur utenfor barnehagens nærområde
Begynnende evne til å holde orden på egne saker og ta vare på egne ting. Kunne rydde ting på plass etter seg
Bygge positivt selvbilde og positiv holdning til egen kropp
Behandle bøker og utstyr på en ordentlig måte

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Ha respekt for andre, deres meninger og følelser
Forholde seg til andre på en god måte, grunnleggende normer og verdier
Fungere godt i gruppe
Kunne følge regler i spill og lek
Kunne dele og vente på tur
Tåle både seiere og tap
Ha god selvfølelse; ha tro på seg selv, og sine kunnskaper og egenskaper (nøkkelen til alt!)
Kunne ta hensyn til andre, også når det ikke er til egen fordel
Begynnende evner til undring, logisk tenkning og konsekvensvurdering av egne handlinger
Være interesserte for skolestart
Følge gjeldende høflighetsregler
Hensiktmessig stemmebruk (innestemme-utestemme)'
Kjennskap til andres religioner og andres kulturbakgrunn
Kjennskap til tradisjoner

ANTALL, ROM OG FORM

Kunne tallrekke 1-10, ha relativt klare begreper om tallmengder opp til 5
Erfaring med grunnleggende begreper som omhandler form og størrelse, tid, stedsangivelse, plassering etc
Kunne ordne etter størrelse, kategori, sammenligne og sortere
Utforske, leke med tall, former og mønster
Ta i bruk måleenheter (f.eks ved baking)
Kjennskap til temperatur og værtype

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Ha tro på egne evner til å skape
Kunne jobbe sammen med andre, prosjektarbeid
Kunne uttrykke seg i et visuelt språk (drama, musikk og dans)
Kjennskap til ulike kulturinstitusjoner
Kunnskap om egen og andres kultur og tradisjoner

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Kunnskap om årets gang, vær, måneder og årstider
Kildesortering
Begynnende forståelse for bærekraftig utvikling
Kunnskap om dyr og vekster
Delta i eksperimenter og forsøk

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Kjennskap til barnehagens nærmiljø
Transportmidler
Være kjent med sin nærskole
Likestilling og likeverd
Gode opplevelser i nærmiljøet
Kjennskap til demokratiet

Progresjonsplan for rammeplanens oppgaver

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære, fysisk og psykisk helse.

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Aktiviteter som stimulerer de fysiske grunnferdighetene. Barna skal få variert fysisk aktivitet inne og ute. Bli kjent med ulike smaker gjennom et variert kosthold. Bli kjent med egen kropp og følelser.	Barna skal få variert fysisk aktivitet inne og ute. Variert kosthold. Lære å sette grenser og bli trygg på egen kropp.	Bruke naturen og gapahuken som en mestringsarena for å utvikle grov- og finmotorikk. Få kunnskap om gode vaner og et sunt kosthold. Få kunnskap om menneskekroppen, og utvikle gode vaner for hygiene.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna får utviklet sin språkforståelse, språk-kompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Tilgang til bøker tilpasset alderen. Synge sanger og leke med ord. Samtaler med barna i dagli-ge samspillsituasjoner som garderobe, stell og måltider	Alle barna blir lest for regel-messig Synge sanger, leke med ord og spille spill. Vi lager rom for spontane samtaler med barna i dagli-ge samspillsituasjoner. Vi bruker refleksjons-/ barnesamtaler bevisst	Høytlesning for barna regel-messig. Synge sanger, leke med ord, rim, regler, fortelle vitser og spille spill. Vi lager rom for spontane samtaler med barna i dagli-ge samspillsituasjoner. Vi bruker refleksjons-/ barnesamtaler bevisst. Fo-kus på å lytte og ta i mot, vise medfølelse og respekt.

Kunst, kultur og kreativitet

Alle barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former, organisert på ulike måter

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Dramalek med utgangs punkt i enkle fortellinger og bøker Formingsaktiviteter, med fokus på prosess. Bli kjent med ulikt formings-materiell og teknikker	Barna skal få erfaringer med kunst og kultur i ulike uttrykksformer. Bruke egen fantasi i skapende prosesser. Få anledning til utforskning, fordypning og progresjon.	Barna skal få tilbud om kunst og kultur opplevelser. Skape mulighet til estetisk utforskning, og få tilbud om ulike teknikker og materialer.

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger, og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur, og ved selv å være kreative og skapende

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Lek med tall i hverdagen Bruke rim og telleregler Lek med sortering, like og ulike	Barna skal få kjennskap til ulike matematiske begreper. Barna skal få leke og eksperimentere med tall, mengde og telling MEMER (matte er mer enn regning)	Utforske og oppdage matematikk i dagliglivet. Lek med tall, rim, regler og brettspill. Barna skal få være med å undersøke og få erfaringer med at matematikk finnes ute, inne og også omfatter sortering, kategorisering, rom og form MEMER (matte er mer enn regning)

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra med kunnskap om, og erfaring med, lokale tradisjoner og tilhørighet i nærmiljøet. Barna skal få erfaringer med kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieforme

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Barna skal bli kjent med ulike plasser i nærmiljøet. Barna skal oppleve å bli lyttet til og lytte til andre.	Barna skal bli kjent med nærmiljøet og nabolaget. Vi snakker om årstidene.	Barna skal bli kjent med nærmiljøet, skogen og årstidene. Ulike turer rundt i nærmiljøet.
Barna skal oppleve at mennesker er ulike og at mangfold er berikende	Barna skal få begynnende kjennskap til hva demokrati er, og prinsippene for dette.	Barnehagen skal fremme demokrati, og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.
Barnehagen markerer samefolkets dag og FN-dagen	Barnehagen markerer samefolkets dag, FN-dagen, Id og Pride hvor fokuset er mangfold, toleranse og likeverd	Barna skal få kjennskap til ulike kulturer og nasjonale minoriteter. Markering av samefolkets dag, FN-dagen, Id og Pride hvor fokuset er mangfold, toleranse og likeverd

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som en arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskaplige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen, og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Turer tilpasset alder, i variert terreng	Turer i nærmiljøet	Turer i nærmiljøet, Fjerdingby og Marikollen
Kjennskap til husdyr	Kjennskap til dyr og dyreliv	Kjennskap til viktigheten a å ta vare på naturen, og lære om bærekraftig utvikling
Få kjennskap til enkel teknologi	Utforske og eksperimentere med teknologi og digitale verktøy	Barna skal få være forskende og få naturvitenskaplige erfaringer

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner, livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.

1-2 år	3-4 år	skolestarterne
Barna skal få kjennskap til ulike høytider. Vi har fellessamling til jul og påske	Vi markerer de ulike høytidene. Vi har fellessamling til jul og påske	Få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner. Vi er på besøk i kirken før jul. Vi har fellessamling til jul og påske
Vi legger vekt på vise omsorg og utvikle empati	Barna skal sammen med voksne reflektere over ulike etiske og filosofiske spørsmål	Barna skal lære om ulikheter og likheter i samfunnet. På denne måten utvikles en forståelse for at mennesker kan ha ulike levesett basert på religion, kultur og familieformer. Barna skal få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon.

Mat og måltider

Barnehagen følger de nasjonale retningslinjene for mat og måltider i barnehagen.

Vi legger til rette for 3 måltider pr.dag i barnehagen, frokost, lunsj og frukt/ettermiddagsmat. Vi er opptatt av å gi barna god tid til å spise og godt spisemiljø, og de voksne deltar i måltidet sammen med barna.

Vi ønsker at barna skal spise sunt og variert. Det betales kostpenger 11 måneder i året. Barnehagen har ansatt egen kjøkkenassistent som har ansvar for alt det praktiske rundt tilberedelse av måltider, mathygiene og renhold. Alle gruppene får varm mat/middag 1 gang i uken, og det serveres salatbuffet til alle hver fredag. Øvrige dager er det smørelunsj, med unntak av turdag hvor barna har med egen matpakke. Det er ikke matservering i juli, så da må matpakke medtas.

Til måltidene serverer vi melk eller vann, og barna har alltid tilgang på vann mellom måltidene.

Vi har fokus på gode vaner, og kaker, kjeks, is etc blir kun unntaksvis servert i barnehagen.

Foreldrene tar selv med eventuell servering i forbindelse med barnas bursdager, og disse feiringene blir alltid holdt innenfor bursdagsbarnets egen gruppe.

Barnehagen ønsker så langt det er mulig og praktisk gjennomførbart å ta hensyn til de som har særlige ønsker ellller behov knyttet til mat og måltider. Behov for tilrettelegging som følge av medisinske årsaker (eks. allergier) krever legeattest.

Skogen er barnehagens største lekeplass

Vi bruker skogen og nærmiljøet rundt barnehagen som leke – og læringsarena. Naturen rundt oss brukes flittig gjennom alle årstider. Dette betyr gode opplevelser, og mange praktiske erfaringer for både små og store.

Argumentene for å ta i bruk naturen som arena for læring, fysisk aktivitet og naturopplevelser er mange :

- Varierte læringsarenaer er motiverende , skaper god trivsel og gir bedre tilrettelegging for læring.
- Vi vet at opphold i naturen gjør barna mer harmoniske, de har færre konflikter og får mye bedre motorikk.
- Fysisk aktivitet i friluftsområder gjennom oppveksten bidrar ofte til å forebygge både psykiske og fysiske helseproblemer.

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilrettelegge for at barna opplever trivsel, glede, og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer året rundt. Vi skal bidra til videreutvikling av motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse og koordinasjon. I tillegg skal barna få erfaringer i å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer.

Dette tilrettelegges ved bruk av bl.a hinderløyper med forskjellig vanskelighetsgrad, klatring, balansetrening og ferdsel i ulendt terreng.

Rammeplanen sier også at barnehagen skal bidra til at barna får oppleve og utforske naturen og naturens mangfold:

- Få gode opplevelser med friluftsliv året rundt.
- Oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover.
- Få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.
- Få kunnskap om dyr og dyreliv
- Lage konstruksjoner av ulike materialer og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi.

Barnehagen har flere fine plasser i skogen hvor barna blir vant til å ferdes. I tillegg til alt naturen har å by på ser vi også at lek med bl.a språk, rim/regler, tall, sang og spill, sortering, farger, og formingaktiviteter like gjerne kan utføres ved en stubbe i skogen som rundt et bord innendørs.

Skogen gir god plass til alle, og vennskapet, samholdet og kreativiteten kommer tydelig fram.

Målet vårt er at barna får gode naturopplevelser som kan ha vesentlig betydning for deres verdisyn, holdninger og atferd senere i livet. Gode opplevelser og en følelse av tilhørighet i naturen danner grunnlaget for gode natur- og miljøvernholdninger. Å bli glad i fysisk aktivitet virker positivt inn på språklige ferdigheter, arbeidshukommelse, logisk tenkning og problemløsning.

Miljøvern og bærekraft

I barnehagen har vi fokus på å ta vare på miljøet. Det er viktig at barna lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det, og vi har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Vi ønsker å styrke barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Gjennom gode naturopplevelser der vi fokuserer på hva naturen har å by på, håper vi at barna bygger gode holdninger til miljøvern og bærekraft.

Vi ønsker å utnytte barnehagens ressurser på en best mulig måte, resirkulere, benytte såkalt verdiløst materiale, og ha fokus på matsvinn.

Samarbeid

I Blåbærgrenda barnehage lever vi etter filosofien «Best mulig for flest mulig», og dette er et mål for oss i alle avgjørelser vi tar. For å kunne yte et kvalitativt godt tilbud vektlegger vi samarbeid både med de som er direkte brukere av barnehagen, og med eksterne aktører.

Foreldresamarbeid

Rammeplanen sier at barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

I Blåbærgrenda skal vi legge vekt på et godt og nært samarbeid med foreldre, for å skape en best mulig hverdag for barna. I praksis vil dette si at vi skal ha en god daglig dialog, gjennomføring av foreldremøter, tilbud om minst to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret og jevnlig gjennomføring av brukerundersøkelser. I tillegg skal vi ha et godt fungerende samarbeidsutvalg.

All informasjon og dokumentasjon publiseres på Visma Flyt Barnehage. Brukernavn og passord til dette fås ved barnets oppstart i barnehagen. Vi oppfordrer alle til å følge med på denne portalen.

Vi ønsker oss tilbakemeldinger på det vi gjør, både positive og negative. Bare slik kan vi forbedre oss.

BTI- Bedre tverrfaglig samarbeid

Bedre Tverrfaglig Innsats, BTI-modellen, er en samhandlingsmodell som beskriver den sammenhengende innsatsen i og mellom tjenester rettet mot barn og familier som det er knyttet en bekymring til. BTI-modellen skal bidra til tidlig innsats, samordnede tjenester og familieinvolvering.

Tidlig innsats handler om å forebygge mer og å oppdage vansker tidligere. Samordnede tjenester handler om å bedre samarbeidet og ikke minst fremdriften når kommunale basistjenester og hjelpetjenester i fellesskap skal hjelpe barn og familier gjennom vansker.

Familieinvolvering handler om at BTI-modellen er basert på at foreldre/foresatte i utgangspunktet alltid skal være en del av løsningen på et problem. Foreldrene skal involveres på et tidlig tidspunkt etter at utfordringen har oppstått.

Vi følger handlingsveilederen i arbeidet med BTI. Denne veilederen beskriver strukturene og prosessene vi skal benytte oss av i arbeidet med barn, både innenfor hver enkelt tjeneste og mellom tjenestene.

I tillegg kan vi be om veiledninger med representant fra PPT. Også her kan foreldre delta om ønskelig. Dette er ment som et lavterskeltilbud, slik at vi kan sikre tidlig innsats ved utfordringer. Vi presiserer at ingen barn blir navngitt i slike drøftinger, med mindre foreldre har samtykket i dette på forhånd.

Samarbeid med Rælingen kommune og andre barnehager

Vi har et godt samarbeid med de andre barnehagene i kommunen og kommuneadministrasjonen forøvrig. Vi deltar i nettverk med andre barnehager, samarbeider i forhold til opptak, kompetanseutvikling, søknad og bruk av kompetansemidler etc.

PBL (Private Barnehagers Landsforbund)

Private Barnehagers Landsforbund er en landsomfattende interesseorganisasjon for private barnehager som gir hjelp og råd i alle spørsmål knyttet til drift av private barnehager.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen i samarbeid med foreldre skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

I arbeid med oppstart skal vi legge til rette for at barna opplever et rolig og trygt møte med barnehagen. Vi skal ta oss god tid til å bli kjent med hvert enkeltbarn og foreldre/foresatte.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen sier at personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når/dersom de bytter barnegruppe.

Siden vi har aldershomogene grupper opplever barna svært få overganger i løpet av barnehagetiden. Vi tilstreber at personalet følger gruppa. Vi tilstreber at alle barna også er kjent med og trygge på personale på andre avdelinger.

Overgang barnehage-skole

Rammeplanen sier at barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

I arbeidet med overgang barnehage-skole skal Blåbærgrenda barnehage bidra til at barna står rustet til møtet med den nye hverdagen de møter på skolen.

I praksis vil dette bety at vi skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barnehagen har samarbeid med skolene for å sikre en god overgang fra barnehage til skole.

Det gjennomføres foreldremøte for skolestarterne på de forskjellige skolene. Gjennom barnets siste år i barnehagen skal vi ha opplegg som gjør at de blir kjent med skolen og skolehverdagen. Vi skal skape ulike kontaktpunkter med skolene gjennom barnas hele siste barnehageår.

Evaluering og dokumentasjon

For å kunne gjøre en god jobb i tråd med barnehagens visjon er det nødvendig med stadige evalueringer av arbeidet vi gjør. Rammeplanen for barnehagen sier at vurderingsarbeid skal være en sentral del av det å drive barnehage. Vurderingen må bygge på dokumentasjon av virksomheten, og ses i forhold til barnehagens planverk. Vurdering skal omfatte barnehagen som helhet, barnegruppene og det enkelte barn.

Vi har forskjellige redskaper for vurdering. Slike redskaper er for eksempel loggføring, brukerundersøkelser, kollegaveiledning, vurderingsmøter, barnesamtaler m.v.

Vi vektlegger kvalitetssikring, og kommer til å søke informasjon om barnehagens kvalitet både fra personalet, foreldrene og barna. Fra foreldrene vil vi innhente informasjon ved foreldresamtaler, foreldremøter og brukerundersøkelser. Brukerundersøkelse gjennomføres i november hvert år.

Det blir også ført tilsyn av virksomheten både mtp sikkerhet (brann, elektrisitet etc), og barnehagens pedagogiske innhold (hvor Rælingen kommune er tilsynsmyndighet).

Dokumentasjon er et viktig redskap for utvikling av barnehagens kvalitet. Dokumentasjonen består av bl.a. tilbakeblikk fra gruppene, sammenfatning av brukerundersøkelser og halvårige evalueringsrapporter fra alle gruppene.

Litt om våre fester og markeringer

FN dagen: Markeres 24.oktober. Fokus på barns rettigheter. Vi bruker gjerne materiell fra Redd Barna i dette arbeidet

Lucia: Kun for Superklubben. De baker Lussekatter, og går Luciatog på morgenen. Vi snakker kun kort om helgenen St.Lucia, og arrangementet er mer en lysparade enn en religiøs markering.

Nissefest: Barna blir oppfordret til å kle seg i rødt, vi går rundt juletreet, har leker og nissen kommer gjerne på besøk. I nisseposen er det gjerne en klementin, en liten eske med rosiner, en liten eventyr-sjokolade og et par seigmenn.

Fellessamling før jul: Vi får besøk av kateket fra Rælingen kirke, og hun legger fram juleevangeliet.

Samefolkets dag: Rammeplanen fastslår at barnehagen skal bidra til at alle barn blir kjent med at samene er Norges urfolk, og at de får noe kjennskap til samisk kultur, merkedager, hverdagsliv og mattradisjoner. På selve dagen lager vi gjerne noe samisk mat.

Karneval: Rett og slett en fest for å ha det gøy! Fokus at alle kan kle seg ut som de vil uavhengig av kjønn og alder.

Gul-grønn fest: En påskefest med fokus på det verdslige ved påske; kyllinger, egg, spiring og nytt liv. Vi ønsker på en måte våren velkommen. Vi får besøk av påskeharen som legger igjen påskeegg til oss. Påskeegget inneholder litt godis, men i svært moderate mengder som styres av personalet.

Påskevandring: De eldste barna (4 og 5-åringene, eventuelt også 3-åringene) drar på besøk til kirken. Der er det lagt opp til formidling av påskens budskap, lagt på et nivå som er tilpasset barnehagebarn.

Id: Rammeplanen har en rekke mål som handler om å synliggjøre religiøst mangfold og å gi «plass for en åndelig dimensjon» (Utdanningsdirektoratet 2017, s. 9). Det handler om å vise annerkjennelse av hvert enkelt barn. Alle barn skal få identitetsbekreftelse, få føle seg sett og anerkjent for den de er. Dette handler selvfølgelig om mye mer enn religioner og livssyn, men å gi rom for mangfoldet her kan være en måte å bygge broer mellom livet i hjemmet og barnehagen på. For det andre skal alle barn få mulighet til perspektivutvidelse. Vårt mål er at hele barnegruppa skal «få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på» (s. 9).

Mai-fest: Vi markerer selvfølgelig at Norge har bursdag! Vi snakker om grunnlov, demokrati, fred og frihet. Selve dagen feires siste virkedag før selve nasjonaldagen, med tog, leker, is og pølser.

Mangfold: Rammeplanen sier at barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Vi fokuserer ikke på seksuell orientering, men på toleranse, likeverd og trygghet i egen kropp og personlighet. Vi gjennomfører stolthetsuke/-r i juni hvor vi har leker og aktiviteter som synliggjør og fremmer mangfold, aksept og toleranse.

Datoer verdt å merke seg

AUGUST Planleggingsdag 14.	**SEPTEMBER** Fotballturnering Marikollen for Superklubben Nasjonal brannvernuke uke 38 Planleggingsdag 18 Foreldremøte uke 39	**OKTOBER** Felles foreldremøte 15. Fotografering uke 43 FN dagen 23. Halloween 30.
NOVEMBER Juleplan starter uke 47/48	**DESEMBER** Barnas julebord 5. Lucia 12 (kun for Superklubben). Nissefest 17. Fellessamling uke 51 Husk stengt i romjul Juletrefest? (Foresatte Superklubben har ansvar)	**JANUAR** Planleggingsdag 4. Juletrefest? (Foresatte Superklubben har ansvar)
FEBRUAR Samefolkets dag 6. Planleggingsdag 17. Karneval 13. Vinteraktivitetsdag	**MARS** Foreldremøte uke 10/11 Nasjonal barnehage-dag (foreløpig usikker dato) Id 20. Gul-grønn fest 26. Påskevandring (kun for 3, 4 og 5-åringene) Foreldrefrokost uke 12/13	**APRIL** Husk stengt i påskeuka uke 14 Frist for innmelding av barnas ferie 15.
MAI Maifest 13. Planleggingsdag 7.. Sommerfest uke 21/22 (Foresatte Vettekroken har ansvar)	**JUNI** Foreldremøte nye uke 22/23 Sommerturer Mangfoldsuker uke 24/25	**JULI** Husk sommerstengt uke 29 og 30

NB! Endringer kan forekomme!